

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/145

KARAR NO : 1984/416

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suça ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Eyüp Buzgan

O L A Y : Sanık Eyüp Buzgan'ın Bingöl TÖB-DER Şubesi Başkanı olup, 8.5.

1978 günü genel kurul kararına uyararak, Cumhurbaşkanlığı ve İşleri Bakanlığı'na dosya içerisinde örneği bulunan (İlerici Yurtsever Basına özellikle Türkçe-Kürtçe yayınlara, bu arada Roja Welat Gazetesi'ne yapılan ağır baskıları kınadıklarını, Türkçe-Kürtçe dillerden yayın yapılmasının bir hak olduğu) yolunda telgraf çektiği ve bu suretle Dernekler Yasası'nı muhalefet suçunu işlediği ileri sürülerek, 1630 sayılı Dernekler Kanununun 35/1-a., 65/2. maddesine göre cezalandırılması istemiyle Bingöl C. Savcılığı'nca 17.1.1979 günlü, esas 1979/10 sayılı iddianame ile hakkında kamu davası açılmıştır.

Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi; 29.6.1979 gününde, 1979/26-81 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 18.8.1980 gününde, 1980/170-133 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunmadığı görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Dava dosyasını alan Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi'nce, sözü edilen dava dosyasının olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekirken yeniden davaya bakılıp, bir süre duruşmaya devam edildikten sonra 27.1.1984 gününde, esas 1981/83, karar 1984/11 sayı ile; Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi ile Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi arasında mevcut görevsizlik kararları nedeniyle olumsuz görev uyumsuzluğu bulunduğu, görev uyumsuzluğunun çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve muhakemenin durmasına karar verilmiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve dava dosyası C. Başsavcılığının 2.8.1984 günlü, 2742 sayılı yazıları ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mustafa Aksoy, Türkan Güven, Necati Karakış, Yavuz T. Özgen ve Nuammer Aksüt'ün katılmaları ile yap-

tiği 8.10.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanık hakkında 1630 sayılı Dernekler Kanununun 35/1., 65/2. maddelerinin uygulanması istenmiş ise de; dosya içerisinde 22 sıra numarasındaki sanık tarafından Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanlığı'na çekilen telgraf içeriğinin siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu anlaşılınca, atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkinliği açıktır.

Dava konusu suçun Bingöl ilinde 26.12.1978 de ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 8.5.1978 günü işlenmesine karşın, sanığın Bingöl TÖB-DER Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı bulunduğu dava dosyasınının 61. sıra numarasındaki belgeden anlaşılmasına ve legal bir kuruluş olan TÖB-DER yönetici ve üyeleri hakkında bu kuruluşun amacı dışında faaliyette bulunmasından ötürü sıkıyönetim askeri mahkemelerinde açılmış davalar bulunduğu bilmesine ve bu duruma göre, aynı genel ve ortak amaç içerisinde somut ve örgütsel bağ içinde bağlantılı işleme hali bahis konusu olduğundan bu davanın da 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin 18.8.1980 günlü, 1980/170-133 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 8.10.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Türkan Güven

Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Egen

Üye

Muammer Aksüt